

Fremtidens skole i Hørsholm Kommune

HØRSHOLM KOMMUNE

Dette notat er administrationens forslag til retning og rammer for "Fremtidens skole". Da regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti først medio 2013 indgik aftale om folkeskolereform, så har det ikke været muligt at forelægge Børne- og Skoleudvalget selve notatet til godkendelse inden budgetkonferencen i august 2013. Notatet bygger dog på drøftelser med Børne- og Skoleudvalget samt en omfattende inddragelse af interessenter.

Fremtidens Skole i Hørsholm

Indholdsfortegnelse

Fremtidens skole i Hørsholm Kommune	1
1 Baggrund og proces	2
1.1 Vision	3
1.2 Sammenhænge	3
1.3 Samfundet i bevægelse.....	3
1.4 Nødvendige kompetencer i fremtidens samfund	4
1.5 Skolens opgave	4
1.6 Elementer i folkeskolereform	4
2 Hvordan skal Hørsholms skoler løse opgaven?	5
2.1 Ny organisering af skoledagen	5
2.2 Læringsmiljø	7
2.3 Udskolingslinjer	7
2.4 Partnerskaber: Skolen i samfundet - samfundet i skolen.....	8
3 Kompetencer og rammer	8
3.1 Kompetencer hos de voksne	9
3.2 Kompetencer hos skoleledelserne	10
3.3 Skolebestyrelsens rolle.....	10
3.4 Fysiske rammer	10
4 Det videre arbejde med Fremtidens Skole	12
Bilag 1:	13
Hovedelementer i folkeskolereform	13
Bilag 2:	14
3 strukturmodeller for Hørsholms skoler	14
Fælles for alle tre modeller:	14
Økonomi for de enkelte modeller	14
Beskrivelse af de enkelte modeller	15
Bilag 3:	19
Økonomi	19
Finansierede aktiviteter	19
Ikke finansierede aktiviteter	20
Bilag 4:	21
Involvering af interessenter	21

1 Baggrund og proces

Hørsholm Kommune ønsker med projektet "Fremtidens skole i Hørsholm" at sætte retning og rammer for udviklingen af skolevæsenet i Hørsholm.

Udviklingen af "Fremtidens skole i Hørsholm" tager udgangspunkt i Folketingets aftale om folkeskolereform fra juni 2013, Hørsholm Kommunes skolepolitik 2010 – 2015 samt høringsudkast til Inklusionsstrategi 2013 – 2018 og Mediestrategi 2013 - 2018, juni 2013. Desuden har der i første halvår af 2013 været en omfattende inddragelse af interessenter¹, som har bidraget med inspiration samt synspunkter i forhold til muligheder og udfordringer i de nye nationale rammer for folkeskolen.

På denne baggrund beskriver dette rammepapir den overordnede retning og rammer for "Fremtidens skole i Hørsholm". Rammepapiret indgår i budgetprocessen for budget 2014-2017. Efter budgetvedtagelse i oktober 2013 arbejdes videre i administrationen og på de enkelte skoler med den konkrete udformning af "Fremtidens skole i Hørsholm" med henblik på implementering og start i august 2014. Dertil kommer et videre udviklingsarbejde i årene derefter.

1.1 Vision

Hørsholm Kommune skal skabe fantastiske skoler, som uddanner til fremtiden med afsæt i nutiden.

Målet med denne vision er:

- at elevernes faglige niveau bliver højere
- at eleverne har optimale muligheder for faglig og personlig udvikling
- at tage udgangspunkt i elevernes naturlige lyst til læring
- at eleverne bliver forberedt til fremtidens samfund

1.2 Sammenhænge

Fremtidens skole i Hørsholm skal skabe sammenhæng. Sammenhæng for det enkelte barn som bevæger sig igennem vores institutioner fra dagtilbud, til skole, SFO og andre fritidstilbud, til klub og videre til ungdomsuddannelser.

Sammenhæng for forældre i Hørsholm, som gennem 18 år er i løbende samarbejde og kontakt med institutioner, skoler og medarbejdere i kommunen.

Sammenhæng mellem vores fire folkeskoler, som med hvert sit lokale præg er en del af det fælles skolevæsen.

1.3 Samfundet i bevægelse

Samfundet undergår en omfattende udvikling på en lang række områder, og arbejdsmarkedet flytter sig på globalt plan. Brugen af teknologi er eksplosiv og under konstant forandring. Mange af de samfundsopgaver og arbejdsmæssige funktioner, vi kendte for bare få år siden, er enten forandret eller delvist væk og vil måske være helt

---

¹ Jf. bilag 2

væk og erstattet af nye ukendte, inden de nuværende elever har færdiggjort skolegangen og træder ud på arbejdsmarkedet.

1.4 Nødvendige kompetencer i fremtidens samfund

En plads i fremtidens samfund og på fremtidens arbejdsmarked kræver naturligvis faglige kompetencer som at kunne læse, skrive og regne, men dette er langt fra tilstrækkeligt.

Tager man udgangspunkt i et nutidigt stillingsopslag til et job som ingeniør eller translator, stilles der krav om, at man er god til at fremlægge og kommunikere, tage ansvar, arbejde fokuseret og systematisk, og at man er en holdspiller, løsningsorienteret og meget organiseret.

Børn og unge har brug for andre kompetencer i fremtidens samfund, end dem vi selv kender til fra vores skoletid. Foruden de faglige kompetencer skal eleverne udvikle globale, innovative, digitale, refleksive, relationelle og meningskompetencer .

1.5 Skolens opgave

Uanset om eleverne ønsker at fortsætte i en praktisk eller teoretisk uddannelse, stiller det en række krav til de kompetencer, som eleverne får brug for.

Skolen skal give eleverne mulighed for at:

- Lære at lære. Viden om, hvordan de hver især tilegner sig ny viden/deres måder at indlære, mhp. i et senere arbejdsliv at være forandringsparate og i stand til at opøve nye kvalifikationer.
- Projektbaseret læring. Eleverne skal være i stand til at skabe projektet og nå frem til et resultat – skabe ny viden.
- Teambaseret læring. Eleverne skal kunne samarbejde med mennesker forskellige fra dem selv og kunne se de muligheder, der opstår i teamets arbejde.
- Arbejde med innovation og kreativ tænkning. Eleverne skal kunne finde nye veje til at arbejde med teoretiske og praktiske opgaver.
- Eksperimentere. Eleverne skal opmuntres til at være nysgerrige og til at arbejde i en kultur, hvor der er plads til at fejle.
- Tage ansvar. For at tage ansvar, skal man være i stand til at planlægge sit arbejde, kunne foretage vurderinger og kunne tage beslutninger.
- Udvikle digital dannelse. Eleverne skal rustes til at navigere i et samfund, hvor øget digitalisering er et grundvilkår. Hørsholm Kommune har udarbejdet en mediestrategi, som indgår i budgetforhandlingerne 2014 - 2017. Formålet er at skabe bedre læringsresultater og understøtte, at børn og unge tilegner sig digital dannelse.

1.6 Elementer i folkeskolereform

Aftalen om et fagligt løft af folkeskolen fra juni 2013 sigter på at skabe en varieret skoledag for eleverne med henblik på at give bedre muligheder for faglig fordybelse, samtidig med at der arbejdes med elevernes faglige færdigheder, læring, motivation og

trivsel. Der anvendes i den forbindelse begreberne "fagopdelt undervisning" og "understøttende undervisning". Med reformen er der lagt op til et paradigmeskift, med et skift fra fokus på undervisning og timetælleri til et markant fokus på elevernes læring, understøttet af den digitale dimension i skolens praksis.

Se gennemgang af hovedelementer af reformen i bilag 1.

Pædagogisk forskning peger på, at elevernes udbytte af undervisningen fremmes af bl.a. målfastsættelse² og variation i brug af metoder³. Reformens fokus på varierende undervisningsformer og indførelsen af det udvidede undervisningsbegreb med fagopdelt- og understøttende undervisning ligger i forlængelse heraf. Det er derfor en central tanke i både folkeskolereformen og Fremtidens Skole i Hørsholm, at de to undervisningstyper skal supplere hinanden.

2 Hvordan skal Hørsholms skoler løse opgaven?

2.1 Ny organisering af skoledagen

Organiseringen skal understøtte en varierende skoledag ved at:

- der veksles mellem læring og bevægelse, teori og praksis
- der indføres fleksible holdstørrelser og holdsammensætninger (aldersintegration), og anvendelsen af holddannelse udvides.
- der samarbejdes tværfagligt mellem lærere, pædagoger og andre faggrupper
- der er tydelig (klasserums)ledelse

Modulernes længde er afhængig af alderstrin, planlægning af konkrete forløb m.m.

Den overordnede organisering af skoledagen er opdelt i fire moduler. Modulerne er af forskellig længde og kan variere hen over året og afhængigt, af hvad klassen/eleverne arbejder med. Inden for disse overordnede rammer udmøntes den konkrete skoledag på de enkelte skoler i samarbejde mellem bl.a. ledelse, medarbejdere, forældre og elever.

---

² John Hattie: "Visible learning". 2009

³ Hilbert Meyer: "Hvad er god undervisning?". 2010

Eksempel på en skoledag:

Modul 1 Morgenbånd	Børnene møder ind til Modul 1 på basishold med deres kontaktvoksen til morgensamling. Eleverne har bevægelsesaktivitet, fx en morgenløbetur. Derefter laver hvert barn aftaler med den voksne om dagens arbejde: Hvad skal der arbejdes med, hvor og med hvem?
Modul 2 Det faglige bånd	<p>I Modul 2 arbejdes fagopdelt. Undervisningen kan være organiseret omkring basisholdene, men den kan også foregå på tværs af gruppe og alder. Et eksempel kunne være, at elever fra 7., 8. og 9. klasse arbejder med et fag i grupper på tværs af alder, inddelt efter faglige hensyn/interesse for faget/niveau/sociale hensyn.</p> <p>Faglig træning inden for de specifikke fag hvor niveauet er målrettet de enkelte børn – så niveauet kan hæves for de fagligt svagere elever, samtidigt med at de fagligt stærke elever kan udfordres.</p> <p>Elevernes fagfaglige læring danner grundlag for arbejdet i det tværfaglige bånd.</p>
Frokost	I frokostpausen er der tid til spisning og leg
Modul 3 Det tværfaglige bånd	I Modul 3 arbejdes tværfagligt og projektorienteret, og teori kobles tæt med praksis. Der kan etableres grupper på tværs af basisholdene, som arbejder med hver sit emne med vejledning fra en voksen. Partnerskaber etableres med lokale interessenter, og læring finder sted både på og uden for skolen. Linjetimerne i udskolingen ligger i dette tidsrum (se beskrivelse nedenfor)
Modul 4 Eftermiddagsbånd	I Modul 4 samles der op på dagen i basisholdene. Elevernes læringsmål evalueres, og eleven og den voksne opsætter nye mål i fællesskab. Der er tilbud om lektielæsning og samarbejde med foreninger og musikskole i dette tidsrum.

2.2 Læringsmiljø

Fællesskaber og inklusion

Alle børn har individuelle forudsætninger og behov. Inklusion handler derfor om at skabe fællesskaber for alle børn. På alle klassetrin arbejdes der aktivt med at skabe en inkluderende kultur, så det sikres, at alle børn og unge trives og har optimale muligheder for at udvikle sig fagligt og socialt. Inklusion opstår gennem en dynamisk og vedvarende proces, hvor de voksne i skolen er helt centrale i at rammesætte de gode formelle og uformelle fællesskaber. (jf. Strategi for inklusion i Hørsholm Kommunes dagtilbud – skoler – fritidsordninger, 2013 - 2018)

Afdelinger

Beskrivelsen af afdelingerne nedenfor danner udgangspunkt for tilrettelæggelsen af læringsmiljøet på skolerne i Hørsholm samt for etablering af udskolingslinjer.

Indskoling: (0.-3. kl./6 – 9 år)

Indskoling er kendetegnet ved, at der er fokus på det at lære at gå i skole, få gode arbejdsvaner, basale faglige færdigheder og udvikling af elevernes kompetence til at indgå i sociale relationer. Eleverne har behov for at være i tæt kontakt med de voksne, og samarbejdet mellem lærere og pædagoger er medvirkende til at skabe helhed for barnet.

Mellemtrin: (4.-6. kl./10–12 år)

Mellemtrinnet er kendetegnet ved, at barnet udvikler sig til i højere grad at have selvstændige meninger, betydningen af at indgå i gruppesammenhænge er stigende, barnets forcer/styrker bliver tydeligere. Eleverne har i højere grad end i indskoling behov for at arbejde mere selvstændigt, hvor de selv tilrettelægger arbejdet og i mindre grad er sammen med voksne. Det stiller krav til indretningen, så der er mulighed for at skabe nicher til både at være tæt på og i afstand til de voksne. Barnet gennemgår en dannelse, og trinnet kunne benævnes "Dannelsestrinnet".

Udskoling: (7.-9. kl./13–15 år)

Udskoling er kendetegnet ved, at eleverne i høj grad er selvstændigt arbejdende alene og i grupper. Eleverne skal have mest muligt ud af undervisningen, og det er vigtigt at arbejde med elevernes motivation og at tilrettelægge læringsmiljøet, så det er tilpasset nutidens elever. Eleverne bør selv have mulighed for at tilrettelægge, strukturere, tage beslutninger og gennemføre arbejdet og blive parate til ungdomsuddannelse.

2.3 Udskolingslinjer

Udskolingslinjerne er for de store elever, hvor deres særlige interesser i højere grad kan tilgodeses, således at deres motivation for skolen fastholdes. Linjetimerne ligger fordelt på de forskellige skoler, så eleverne eventuelt i en mindre del af deres undervisningstid undervises på en anden skole end deres egen. Alle linjer er lige kompetencegivende ift. ungdomsuddannelser, idet der på alle linjer undervises efter de ministerielt fastsatte mål

for fagene. Linjernes tema afgør, hvordan man griber arbejdet med fx procentregning an, ikke om man arbejder med det.

Der etableres udskolingslinjer på alle fire skoler, og der etableres linjer, som både appellerer til de praktisk og teoretisk funderede elever. For at opnå ejerskab til udskolingslinjerne skal der tages afsæt i den konkrete skole, dens elever og medarbejdere.

Nedenstående er forslag på baggrund af interessentmøder og drøftelse med skolelederne.

- Linje 1: Idræt og bevægelse (evt. eliteidrætslinje i samarbejde med Ungdomsskolen og idrætsforeninger)
- Linje 2: IT og medier
- Linje 3: Science
- Linje 4: Kreativitet, innovation og design (praksisbetonet)
- Linje 5: Globalisering og sprog
- Linje 6: Teknisk linje (Teori kobles tæt med praksis)

Udskolingslinjen vil hovedsagelig være centreret omkring det tredje modul i skoledagen, hvor hovedvægten er på det tværfaglige. Implementeringen vil finde sted med inddragelse af ledelse og medarbejdere på den enkelte skole.

2.4 Partnerskaber: Skolen i samfundet - samfundet i skolen

Med det primære formål at øge alle elevers læring og faglige niveau indgås partnerskaber mellem skolerne og de mange lokale interessenter.

Formålet er desuden at skabe sammenhæng mellem skole og det omkringliggende samfund, at udnytte lokalsamfundets ressourcer samt at stimulere alle børns trivsel gennem praksisbaseret læring og varierede læringsmiljøer.

Der skal etableres forpligtende samarbejder (partnerskaber) mellem skoler og virksomheder, foreninger og andre relevante parter, hvor der er en tydelig forventningsafklaring til samarbejdet.

3 Kompetencer og rammer

For at skabe rammerne for god undervisning vil lærerne med inspiration fra Hilbert Meyers ti kendetegn på god undervisning⁴ arbejde med metodemangfoldighed, en klar strukturering af undervisningen, transparente forventninger, hvor eleverne har tydelige læringsmål, og en tydelig ledelse af læringsmiljøet.

3.1 Kompetencer hos de voksne

Underviser og formidler – rammesætter og vejleder. Ét af de elementer, som folkeskolen fremadrettet vil have øget fokus på, er perspektivskiftet, hvor fokus flyttes fra lærernes undervisning til børns og unges læring. Perspektivskiftet indebærer, at lærerens rolle bevæger sig væk fra hovedsageligt at være underviser og formidler til også at være rammesætter og vejleder.

Kontaktperson og mentor. Som en del af den organisering, administrationen foreslår, vil klasselærebegrebet være under forandring. Den voksne vil være kontaktperson og mentor for en mindre gruppe børn, end vi kender i en klasse i dag, og vil som minimum møde eleverne hver dag både ved start og afrunding af dagen.

Vejleder og proceskonsulent. Arbejdet i det tværfaglige bånd og afrunding af dagen vil i høj grad fordrer en voksen, der fungerer som vejleder og proceskonsulent.

De nye arbejdstidsregler på lærerområdet medfører, at lærerne som hovedregel er til stede på skolen mellem kl. 8 – 16. For at løfte opgaven bedst muligt vil arbejdet være organiseret i team.

De enkelte medarbejderteam skal have en grad af selvstyring, som gør det muligt at de kan tilrettelægge dagligdagen med skema og undervisning inden for lovgivningens og den enkelte skoles principper og rammer – og som tilgodeser en fleksibel organisering af undervisningen. Organiseringen skal give mulighed for varierende dage, fleksible holdstørrelser og tværfagligt samarbejde – både internt og eksternt.

Samarbejde mellem lærere, pædagoger og andre faggrupper.

Lærere og pædagoger har forskellige faglige kompetencer og forskellige tilgange til arbejdet med børn. Lærere er uddannet til at undervise og formidle et fag, og de har viden om, hvordan forskellige børn indlærer bedst. Pædagoger har stærke kompetencer i at arbejde med fællesskaber og relationer. Netop blandingen af de forskellige kompetencer giver optimale muligheder for elevernes faglige, personlige og sociale udvikling i skolen.

Lærere og pædagoger i Hørsholm Kommune indgår på nuværende tidspunkt i varieret grad i et samarbejde. På alle fire skoler er der samarbejde mellem lærere og pædagoger

---

⁴ Hilbert Meyer: "Hvad er god undervisning?". 2010

i indskolingen og mellem skole og SFO. Indholdet i samarbejdet er dog forskelligt fra skole til skole.

For at skabe helhed for barnet – og med udgangspunkt i barnet – vil lærere, pædagoger og andre faggrupper (fx eksterne undervisere som instruktører fra idrætsforeninger) videreudvikle dette samarbejde, så de i fællesskab sætter optimale rammer for børnenes læringsmiljø.

Kompetenceudvikling vil give mulighed for at lærere, pædagoger og andre faggrupper:

- kan udvikle de nye påkrævede kompetencer
- kan indgå i fælles processer med henblik på at udvide samarbejdet, så der skabes helhed om barnet, og så faggruppernes kompetencer kommer i anvendelse på den mest hensigtsmæssige måde.

3.2 Kompetencer hos skoleledelserne

Skolens ledelse sætter retning og rammer for lærernes tilrettelæggelse af undervisningen og er derfor vigtig for både skolens, medarbejdernes og elevernes trivsel og udvikling. Skoleledelsens strategiske opgave består bl.a. i at sætte retning og skabe rammer for udviklingen af den enkelte skole, herunder at udvikle relationerne til de øvrige skoler og andre eksterne samarbejdspartnere. Driftsopgaven består bl.a. i ledelse af skolens økonomi og administration, personaleledelse og supervision af lærerens faglige tilrettelæggelse af undervisningen.

Med skolereformen og de nye arbejdstidsregler for lærerne er kravene til skoleledelsens kompetencer blevet mere komplekse. Blandt kravene til ledelsen på den enkelte skole er kompetencer inden for:

- Strategisk ledelse og ledelse af eksterne relationer
- Forandringsledelse
- Teamledelse
- Dialogbaseret ledelse, hvor ledelse og teams af medarbejdere i fællesskab udvikler og udfylder rammen
- Coaching og vejledning
- Læringsledelse

For at sikre et tilstrækkeligt fokus fra skolelederen på disse og andre ledelsesopgaver kan ledelsen med fordel styrkes ved ansættelse af eksempelvis to administrative koordinatører/medarbejdere til de fire skoler. Denne opnormering af administrativ tid vil frigøre ressourcer til den pædagogisk faglige og organisatoriske ledelsesopgave.

3.3 Skolebestyrelsens rolle

Skolebestyrelsen er en af skolens kontakter til det omgivende samfund og den direkte kontakt mellem forældre og skolens ansatte. Skolernes overordnede mål og pædagogiske linje drøftes i bestyrelsen.

I arbejdet med Fremtidens skole er bestyrelsen en vigtig samarbejdspartner for skolens ledelse og en vigtig part i det konstruktive samspil mellem forældre og skole.

Bestyrelserne vil løbende blive inddraget i det videre udviklings- og implementeringsarbejde for at sikre forankring blandt forældrene.

3.4 Fysiske rammer

Organisation og fysiske rammer:

En skoles bygninger og indretning vil - når det er optimalt - understøtte den pædagogik og organisering, som skolen har. Vores skoler i Hørsholm er kendetegnet ved klasseværelser som grundstruktur, og i dele af skolerne er der tilstødende fællesarealer, hvor eleverne til en vis grad har mulighed for at arbejde i forskellige gruppestørrelser.

Fremtidens skolebygninger i Hørsholm skal rumme en anderledes organisering med en mere fleksibelt opbygget skoledag. Skolerne skal, optimalt, rumme arbejdspladser til: soloarbejde, makkerarbejde, gruppearbejde, samling af basishold og fremlæggelser og fællesarrangementer for afdelingerne. Videreudviklingen af de optimale fysiske rammer kan ske over en årrække i takt med, at der indhentes konkrete erfaringer, og der findes økonomiske muligheder.

Inklusion og fysiske rammer:

Én af målsætningerne for inklusionsindsatsen i Hørsholm er, at alle børn og unge har mulighed for at være til stede, deltage og lære. For at understøtte dette bør skolerne udvikle en inklusionsparat indretning. Indretningen skal tilgodese de mange forskellige behov børn og unge har, og det omfatter:

- Formelt / uformelt inventar. Fra borde og stole til trappe-møbler, hvor man kan samle en klasse, mulighed for at etablere nicher og huler, bløde møbler til fordybelse, forhøjninger til fremlæggelser m.m.
- Områder til aktivitet / områder til fordybelse. Mulighed for at bevæge sig, når man lærer, hinke bogstaver, klappe remser m.m. Områder med ro, både auditivt og visuelt.
- Lys. Direkte lys over konkrete arbejdspladser, lys over gruppeborde, områder med dunkel belysning m.m.
- Lyd. Opmærksomhed på støjforhold, akustiske forhold samt elevernes sociale adfærd.

Afdelingsopdeling og fysiske rammer:

Som beskrevet under afdelingerne i afsnit 2.2 om læringsmiljø bør kendetegnene ved de forskellige aldersdefinerede behov komme til udtryk i indretningen.

Indskolingen har behov for det nære miljø, hvor børnene har nem adgang til den voksne, kan overskue miljøet, har plads til fysisk udfoldelse og har mulighed for at "blive væk" i en hule.

Mellemtrinnet har et behov for at arbejde mere selvstændigt og stadig kunne være i direkte kontakt med den voksne, når der er behov, og det kan imødekommes ved etablering af nicher og andre muligheder, hvor eleverne kan være for sig selv og alligevel i nærheden af fællesskabet.

Udskoling er i høj grad selvstændigt arbejdende. Eleverne her har behov for større fællesrum til fælles instruktion og fremlæggelser, og for mange forskellige typer af arbejdspladser og rumligheder.

Køkkener

Som en del af den længere skoledag kan der med fordel udvikles på de eksisterende tilbud til eleverne om frokost og mellemmåltider.

Der iværksættes en afdækning af behovet og mulighederne for et udvidet spisetilbud samt andre kommuners erfaringer på området.

4 Det videre arbejde med Fremtidens Skole

Efter budgetvedtagelsen forankres det videre arbejde med konkretisering og udmøntning af "Fremtidens skole" på de enkelte skoler samt i en gruppe på tværs af skolerne.

Den fremlagte vision for skolerne i Hørsholm er en retning, en struktur og ramme for arbejdet. For at vi kan lykkes med denne ambitiøse vision, er det grundlæggende at lærere, pædagoger, elever, ledelser og forældre involveres i at konkretisere, forme, udvikle og implementere fremtidens skole i Hørsholm.

Bilag 1:

Hovedelementer i folkeskolereform

- Flere fagopdelte timer og ny tid til understøttende undervisning, som supplerer den fagopdelte undervisning
- Timetallet i dansk, matematik, natur/teknik og musik forhøjes
- Undervisning i engelsk fra 1. klasse, andet fremmedsprog fra 5. klasse og valgfag fra 7. klasse
- Den nye understøttende undervisning kan varetages af lærere, pædagoger eller andre medarbejdere med relevante kompetencer
- Motion og bevægelse skal indgå i skoledagen med gennemsnitligt 45 min. om dagen
- Tilbud om faglig fordybelse og lektiehjælp
- Forenkling af Fælles Mål: Mere præcise mål for elevernes læring
- Kommunerne skal sikre et samarbejde mellem folkeskolen og det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv
- Folkeskolen og de kommunale musik- og billedskoler forpligtes i et gensidigt samarbejde
- Styrket efteruddannelse af lærere, pædagoger og skoleledere
- Færre regler i forhold til elevplaner, kvalitetsrapporter, pædagogisk råd, klasselæreropgaver mv.

Kilde: Aftale af 13. juni 2013 mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om et fagligt løft af folkeskolen.

Bilag 2:

3 strukturmodeller for Hørsholms skoler

1. Reformmodellen
- 2a. Reformmodel – tilført flere fagopdelte timer (Hørsholmniveau)
- 2b. Reformmodel – tilført flere ressourcer til understøttende undervisning

Fælles for alle tre modeller:

Med reformen er der indført undervisning for alle børn i 30, 33 og 35 timer om ugen i hhv. indskoling, mellemtrin og udskoling (indtil efter næste valg dog 28, 30, 33 timer pr. uge + frivilligt tilbud om lektiehjælp). Undervisningen opdeles i to forskellige slags undervisning, fagopdelt- og understøttende undervisning.

Den fagopdelte undervisning kan sammenlignes med det, vi kender i dag, med timer, der er øremærket et bestemt fag.

Understøttende undervisning er et nyt begreb, som har til formål at understøtte elevernes faglige udvikling, motivation og trivsel yderligere. Eksempler på indholdet i den understøttende undervisning kan være: Faglig fordybelse, bevægelsesaktiviteter og samtaler mellem eleven og dennes kontaktvoksen, hvor elevens læringsmål evalueres, og nye mål opstilles.

Udgifter fælles for de tre modeller

Der er udgifter til:

- flere fagopdelte undervisningstimer som følge af reformen (7 lektioner mere i et skoleforløb) samt understøttende undervisning op til 30, 33, 35 t/uge
- kompetenceudvikling for ledere
- kompetenceudvikling for medarbejdere
- linjefagsuddannelse til lærere. Antallet af lærere som skal have yderligere fag, varierer inden for de tre modeller, da antallet er afhængigt af fagopdelte timer. (Kommuneaftalen)

Økonomi for de enkelte modeller

Forudsætninger:

- Tildelingen af fagopdelt undervisning ændres således, at 735 timer fagopdelt undervisning udløser et årsværk, hvilket er en forhøjelse på 80 timer/2 timer om ugen (stigning på 12 %).
- Den understøttende undervisning tildeles således, at det er forskellen på antal timer fagopdelt undervisning og de fastsatte obligatoriske timetal i skolen (30-33-35). Det vil sige, hvis den fagopdelte undervisning stiger, falder den understøttende tilsvarende.

- Det forudsættes, at 1019 timers understøttende undervisning udløser et årsværk for lærere, mens 1425 timers understøttende undervisning udløser et årsværk for pædagoger. Understøttende undervisning kan både varetages af lærere og pædagoger – fordelingen i tildelingsmodellen er 50/50.
- Beregningerne er foretaget ud fra gennemsnitslønninger i Hørsholm for henholdsvis lærere og skolepædagoger.
- Forældrebetaling til SFO udgør samme procentandel til færre timer samt uændret dækningsgrad (andel af børn, der går i SFO/klub).

Udgifter særskilt for de enkelte modeller:

Model 1: Reformmodellen

Pris: 0.6 mio. kr.

Model 2a: Reformmodel – tilført flere fagopdelte timer

Pris: 1.3 mio. kr.

Model 2b: Reformmodel – tilført flere ressourcer til understøttende undervisning

Pris: 1.3 mio. kr.

Beskrivelse af de enkelte modeller

Model 1: Reformmodellen

I denne model følges reformens vejledende timetal til fagopdelt undervisning, og reformens fordeling mellem fagopdelt- og understøttende undervisning fastholdes.

Fordele:

Denne model skaber de grundlæggende rammer for at kunne opnå de beskrevne mål i reformen.

Ulemper:

Modellen giver en nedgang i fagopdelt undervisning i forskellige fag på nogle klassetrin ift. den nuværende Hørsholmmodel⁵. Det er dog kun fagene historie og billedkunst, der samlet set over skoleforløbet går ned i timetal (1 lektion hver), og det samlede undervisningstimetal er naturligvis med reformen højere end nu.

Den prioritering, der hidtil har været i Hørsholm Kommune ift. at opprioritere nogle fag, kan ikke fastholdes med denne model.

---

⁵ Billedkunst i 1. kl., dansk i 2. kl., engelsk i 6. kl., tysk/fransk i 8. kl., historie i 9. kl., natur/teknik i 6. kl., geografi i 8. kl.

Fordeling mellem fagopdelt undervisning og understøttende undervisning:

	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.
Fagopdelte lektioner	25	25	26	30	31	31	32	32	31
Understøttende undervisning	5,8	5,8	5,1	4,5	3,75	3,75	4,7	4,7	5,4
Skoleugens længde i klokketimer inkl. pauser	30	30	30	33	33	33	35	35	35

Model 2a: Udvidet model – reformmodel tilført flere fagopdelte timer (Hørsholmniveau)

Reformens timetal for fagopdelt undervisning suppleres med de yderligere timer, som er tilført i Hørsholm på nuværende tidspunkt. Da reformen indfører et samlet undervisningstimetal på hhv. 30, 33 og 35 timer pr. uge, er konsekvensen af valget af en høj andel af fagopdelt undervisning, at det begrænser antallet af timer til den understøttende undervisning. Det gælder i særlig høj grad på mellemtrinnet, som har en høj mængde fagopdelte lektioner.

Fordele:

Der er allerede på nuværende tidspunkt taget politisk stilling til nogle fag og klassetrin, hvor Hørsholm Kommunes børn tilbydes mere (fagopdelt) undervisning end ministeriets vejledende timetal tilsiger. Denne prioritering kan fastholdes.

Ulemper:

Eleverne vil med denne model hovedsagelig få mere af det samme – den fagopdelte undervisning. Der er ikke videnskabeligt belæg for, at det gavner elevernes læring. Intentionerne i reformen om mere spændende og varieret undervisning samt mulighed for målfastsættelse og evaluering med hver enkelt elev får sværere betingelser end i model 1 og 2b, idet tiden til understøttende undervisning er væsentlig mindre.

Fordeling mellem fagopdelt undervisning og understøttende undervisning:

	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.
Fagopdelte lektioner	26	26	26	30	31	33	33	33	33
Understøttende undervisning	5,0	5,0	5,0	4,5	3,7	2,2	3,9	3,9	3,9
Skoleugens længde i klokketimer inkl. pauser	30	30	30	33	33	33	35	35	35

Model 2b: Udvidet model – reformmodel tilført flere ressourcer til understøttende undervisning

I denne model følges reformens vejledende timetal til fagopdelt undervisning, og reformens fordeling mellem fagopdelt- og understøttende undervisning fastholdes. Forskellen på model 1 og model 2b er, at der lægges yderligere ressourcer ind i den understøttende undervisning, så mulighederne bliver flere til f.eks. holddeling, en lavere børneratio i undervisningen eller to lærere/medarbejdere til stede på samme tid.

Fordele:

I denne model kan intentionerne i loven om en spændende og varieret skoledag komme endnu mere i spil til gavn for elevernes læring end i model 1, idet den understøttende undervisnings muligheder kan udnyttes bedre. I Hørsholm giver det gode forudsætninger for den ændrede organisering af elevernes skoledag, som tænkes indført for at give eleverne bedre muligheder for at udvikle de nødvendige kompetencer til fremtidens samfund samt for at fremme deres motivation og lyst til at lære mere. De yderligere ressourcer vil ligeledes understøtte skolernes arbejde med inklusion.

Muligheden for at tilføre flere voksne på relevante tidspunkter i den understøttende undervisning giver relationen mellem børn og voksne bedre betingelser, hvilket Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning peger på som en af de vigtigste faktorer for børns udbytte af undervisningen⁶.

Ulemper:

Der vil ligesom i model 1 være fag og klassetrin, hvor eleverne går ned i fagopdelt undervisning ift. det nuværende Hørsholmniveau, selv om det samlede undervisningstimetotal også med denne model øges som følge af reformen.

Den prioritering, der hidtil har været i Hørsholm Kommune ift. at opprioritere nogle fag, kan ikke fastholdes med denne model.

Fordeling mellem fagopdelt undervisning og understøttende undervisning

	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.
Fagopdelte lektioner	25	25	26	30	31	31	32	32	31
Understøttende undervisning	5,8	5,8	5,1	4,5	3,75	3,75	4,7	4,7	5,4
Skoleugens længde i klokketimer inkl. pauser	30	30	30	33	33	33	35	35	35

---

⁶ Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning: "Lærerkompetencer og elevers læring i førskole og skole". 2008

Yderligere ressource i model 2b:

I den understøttende undervisning er der i gennemsnit 25,5 min. om ugen, hvor der kan være to voksne pr. klasse / etableres holddannelse. (Omregnet giver det på årsbasis 17 timer til yderligere voksen ressource i den enkelte klasse).

Der kan naturligvis tænkes et antal modeller, der lægger sig mellem model 1 og 2, men uden de helt store økonomiske udsving, idet konverteringen fra understøttende undervisning til fagopdelt undervisning udelukkende giver et afkast på forberedelsestiden. Det gælder desuden, at man naturligvis kan skrue på diverse knapper som fx børneratio og lærernes undervisningsandel og derved give skolerne flere/færre muligheder til en tilsvarende dyrere/billigere pris.

Bilag 3: Økonomi

Den øgede undervisningstid for alle børn vil bevirke en omlægning af nuværende og eksisterende aktiviteter. Udgifter i forbindelse med gennemførelse af skolereform, Fremtidens skole i Hørsholm Kommune samt øvrige udviklingstiltag i forlængelse heraf kan, i indeværende års prisniveau, oplistes til:

Finansierede aktiviteter

De sparede lønkroner fra lockoutperioden er prioriteret anvendt til nedenstående aktiviteter.

Aktivitet	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kompetenceudvikling – fælles forløb for alle samt konkrete forløb for hver skole.	1.600.000	0	0	0	0	0	0	0
Forberedelse af skolereform (pædagogisk weekend eller tilsvarende).	800.000	0	0	0	0	0	0	0
Mindre anlægsarbejder – fælles afdækning af skolernes behov for tilpasning af de fysiske rammer for lærerne ift. fremtidige behov.	300.000	0	0	0	0	0	0	0
I alt	2.700.000	0	0	0	0	0	0	0

Hertil kommer afsatte statslige puljemidler, der udelukkende er øremærket til løft af kompetencedækning i folkeskolen. Hørsholm Kommunes andel af disse midler udgør:

Aktivitet	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kompetenceforløb for skoleledere.	90.000	90.000	90.000	0	0	0	0	0
Fuld kompetencedækning af lærere og pædagoger.	0	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000

I alt	90.000	540.000	540.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000
--------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Ikke finansierede aktiviteter

Af de ikke finansierede aktiviteter skal der skelnes imellem et basisvalg, som skal fortages i forbindelse med implementering af skolereform og tilvalg af ønskede supplerende aktiviteter (budgetønsker), som kan tilvælges.

Basisvalg

Aktivitet	2014	2015	2016	2017
Model 1*	247.900	590.200	590.200	590.200
Model 2a*	551.400	1.312.900	1.312.900	1.312.900
Model 2b*	554.700	1.320.700	1.320.700	1.320.700

* Ændring af lærernes undervisningsandel og åbningstider i fritidsordningerne vil skabe et samlet økonomisk råderum, hvilket tænkes at indgå som en finansieringskilde af skolereformen. Det er således alene netto merudgiften, der er vist i tabellen.

Supplerende aktiviteter (budgetønsker)

Aktivitet	2014	2015	2016	2017
Kompetenceudvikling af ledelsesteams – "Observation som kvalitetsudvikling."	90.000	0	0	0
Kompetenceudvikling af ledelsesteams – Studietur.	150.000	0	0	0
Kompetenceudvikling af medarbejdere – studietur.	300.000	0	0	0
To administrative koordinatører/medarbejdere fælles for de fire skoler.	420.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

Bilag 4: Involvering af interessenter

I perioden fra februar til juni 2013 har en række interessenter bidraget til udviklingen af fremtidens skole i Hørsholm.

Der har været afholdt en række forskellige møder:

- Dialogmøder med FTR/TR BUPL/FOA, FTR/TR DLF, musikskole, idrætsforeninger, ungdomsuddannelser, bestyrelser fra skoler, ÅFC/Stampen), pædagogiske udvalg og Ungerådet
- Inspirationsmøde for alle interesserede borgere og medarbejdere
- Temamøde i Børne- og Skoleudvalget og i Kommunalbestyrelsen
- Fokusgruppeinterview med elever og lærere

De mange input fra de forskellige møder/dialoger/interview samt input fra såvel styregruppen som projektgruppen udgør til sammen baggrundsmaterialet for udarbejdelsen af det fremlagte rammenotat.